

Facit Läsförståelse Orange Lättläst

s.4–5 Inget vanligt upprop

A

- 1 Idag är det uppropsdag på skolan.
- 2 Maurits är en ny elev i klassen.
- 3 Niklas är klassens lärare.

B

- 1 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Det låter för att de inte har setts på länge och alla pratar upprymt med varandra.
- 2 Elevens eget svar.
Exempelsvar: På ett vanligt upprop kanske man bara ropar upp alla elevers namn. Men Niklas låter klasskamraterna intervjua varandra på uppropsdagen.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: När man intervjuar en person ställer man frågor och får svar.

C

Elevens egen text.

s.6–7 En blixervisit

A

- 1 Ben gör läxan i soffan
- 2 Bens pappa lagar mat.
- 3 Ben kallas för Benne.

B

- 1 Han lämnar soffan för att hämta laddsladden till datorn.
- 2 De försöker räkna ut hur långt borta blixten är.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Man bör dra ur alla sladdar och antenner för att skydda sig mot åsknedslag.

C

Elevens egen text.

s.8–9 Byggnadsverk som bär

A

- 1 En bro är ett byggnadsverk som leder oss över hinder.
- 2 De första broarna byggdes av träplankor och rep.
- 3 En högbro är byggd så att båtar kan passera under utan att bron måste öppnas.

B

- 1 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Man fick kanske klättra över eller gå runt berg. Man fick kanske vada över grunt vatten och ta sig med båt över djupare vattendrag.
- 2 Man bygger olika slag broar för olika syften.
- 3 Ibland på vintern bildas det is, som kan släppa och ramla ner och kanske skada någon.

C

Elevens egen text.

s.10–11 Bossen Bruce

A

- 1 Artisten heter Bruce Springsteen.
- 2 Mian gillar hip hop och housemusik.
- 3 Bruce spelar rock och folkmusik.

B

- 1 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Mian var kanske tveksam innan konserten för att hon inte visste vad hon hade att vänta sig.
- 2 Mian gillade musiken när hon hörde den på konserten.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: The Boss är ett namn som kan uppfattas på olika sätt. Men om man är en bra chef (boss), så är det nog bara positivt.

C

Elevens egen text.

s.12–13 Handbok för husdjursköp

A

1 Elevens eget svar, t.ex dvärgkanin, undulat, katt, hund, marsvin, hamster, ödla, fiskar, kanin och fågel.

2 Husdjur som nämns i texten är dvärgkanin, undulat, katt, hund, marsvin, hamster, ödla, fiskar, kanin och fågel.

3 Det första du ska fråga dig är: Varför vill jag ha ett husdjur?

B

1 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Att ha husdjur innebär ett stort ansvar under en längre tid.

2 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Det tar tid att ha ett husdjur och den tiden måste man ha råd med.

3 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Om en småbarnsfamilj skaffar husdjur bör man kanske börja med något enkelt och lättskött husdjur. En småbarnsfamilj har ofta inte så mycket tid.

C

Elevens egen text.

s.14–15 FN, UNICEF och barnkonventionen

A

1 FN är en organisation som arbetar för fred.

2 UNICEF är en del av FN, som arbetar för att alla barn ska ha det bra.

3 Elevens eget svar.

Exempelsvar: barns överlevnad, vaccination, utbildning, stoppa diskriminering av flickor, hjälpa barn i krig, hjälpa barn på flykt, motarbeta barnarbete, stoppa sexuellt utnyttjande av barn, stoppa barnäktenskap, hjälpa barn i fängelse, motarbeta fattigdom

B

1 FN bildades efter andra världskriget för att folk var trötta på krig och ville ha fred.

2 Elevens eget svar.

Exempelsvar: För att få länder i världen att lova att barn ska ha det bra, att man ska respektera barns rättigheter.

3 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Var du än är född i världen så ska du ha samma rätt som alla andra barn att t.ex. gå i skola och leva ett säkert liv.

C

Elevens egen text.

s.16–17 Förvirringen är total

A

- 1 Kayin sitter vid skrivbordet.
- 2 Morfar letar efter något.
- 3 Glasögonen har morfar uppskjutna på huvudet.

B

- 1 Morfar behöver läsglasögon för att kunna läsa texten i kokboken.
 - 2 Kayin blir full i skratt när hon ser morfar leta efter glasögonen, som han har i pannan.
 - 3 Elevens eget svar.
- Exempelsvar: gött – gott, sådan – sån, sedan - sen

C

Elevens egen text.

s.18–19 Grävlingar biter tills det knakar

A

- 1 En modern myt är en osann berättelse från nutid.
- 2 Enligt myten biter en grävling tills det knakar.
- 3 Elevens eget svar. En grävling äter t.ex. insekter, smådjur, ägg, döda djur, växter och dagmaskar.

B

- 1 Enligt myten ska man vara rädd för grävlingar för att de biter och inte släpper taget förrän det knakar.
 - 2 Elevens eget svar. Exempelsvar: En grävling äter ganska många olika saker. Därför kan det lättare hitta något att äta än om den bara åt en enda sak.
 - 3 Elevens eget svar.
- Exempelsvar: Gamla myter skapades ofta för att skrämman folk och varna för någonting. Det kan vara en förklaring.

C

Elevens egen text.

s.20–21 Recept på roligheter

A

- 1 Texten handlar om vad humor är.
- 2 En rolighet är något kul.
- 3 I texten finns följande yrken: komiker, revyartist

B

- 1 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Små barn är nyfikna och gillar när det händer saker. De gillar att skratta och tycker om när någon gör sig rolig.
- 2 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Det är kanske överraskningseffekten, att t.ex. öppna ett kylskåp och få syn på en elefant där inne.
- 3 Elevens eget svar.

C

Elevens egen text.

s.22–23 Nyheter i korthet

A

- 1 En notis är en kort nyhet.
- 2 Elevens eget svar.
- 3 År 2034 kan det enligt en sportnotis bli fotbolls-VM i Sverige.

B

- 1 Elevens eget svar.
- 3 Man ska hålla sig inomhus längs kusterna i södra och västra delen av landet samt i de inre delarna av Götaland. Då varnar SMHI för starka vindar när en storm drar in över landet.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Nyheter i korthet är lättlästa och man får snabbt med sig det viktigaste som har hänt.

C

Elevens egen text.

s.24–25 Vinnarpinnar eller drömstrutar

A

- 1 Det är Gotteglas som gör reklam
- 2 Gotteglass gör reklam för årets glass-nyheter.
- 3 Elevens eget svar.

B

- 1 Elevens eget svar.
- 2 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Den övre delen av reklamen verkar vända sig till barn. Den undre delen verkar vända sig till vuxna. Det är slutsatser man kan dra av glassarnas namn, innehåll och beskrivningar.
- 3 Elevens eget svar.

C

Elevens egen text.

s.26–27 ANDH – Alkohol Narkotika Dopning Tobak

A

- 1 ANDT betyder Alkohol, Narkotika, Dopning och Tobak
- 2 Den vanligaste drogen i Sverige är cannabis.
- 3 Elevens eget svar.

B

- 1 Elevens eget svar.
Exempelsvar: ANDT-undervisning är viktigt för att
- 2 Elevens eget svar.
Exempelsvar: De flesta börjar med alkohol eller droger för att andra runt omkring gör det. Man faller för gruppsycket och sedan är det kanske svårt att sluta.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Man är mycket känsligare och mer påverkbar när man är ung och kroppen håller på att byggas upp.

.

C

Elevens egen text.

s.28–29 Men hoppa då!

A

- 1 Charlie står på en trampolin.
- 2 Hanne och Goran är Charlies klasskamrater.
- 3 Trampolinen är tre meter hög.

B

- 1 Hanne och Goran vill att Charlie ska hoppa för att de står i kö bakom.
- 2 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Charlie står inte ut med alla som ropar och väljer att inte hoppa.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: 'Jävla fegis' är elakt sagt. Charlie känner sig nog kränkt över det som har hänt.

C

Elevens egen text.

s.30–31 BLOGG-BUSTER – möjligheternas portal

A

- 1 Blogg-Buster är en bloggportal.
- 2 Det kostar ingenting att skapa en blogg på Blogg-Buster.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: På den här webbsidan kan man t.ex. läsa andras bloggar och starta en egen blogg.

B

- 1 Man kan läsa sidan på svenska, engelska och norska.
- 2 Elevens eget svar.
- 3 Elevens eget svar.

C

Elevens egen text.

s.32–33 Första hjälpen L-A-B-C

A

1 L-A-B-C står för Livsfarligt läge/Larma, Andning, Blödning och Chock.

2 Man kontrollerar att någon andas genom att lägga örat över munnen och lyssna efter in- och utandning.

3 För att stoppa en blödning kan man trycka hårt mot såret samt hålla den skadade delen av kroppen så högt som möjligt (om det går).

B

1 Elevens eget svar.

Exempelsvar: En säker plats är en plats där den skadade kan befinna sig utan risk för att bli mer skadad.

2 Med hjälp av hjärt- och lungräddning kan man få igång andningen på en person som inte andas.

3 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Den skadade personen ska inte äta eller dricka något för hen kan t.ex. ha inre skador som du inte ser eller behöva opereras så fort hen kommer till sjukhus.

C

Elevens egen text.

s.34–35 Fejkad månlandning

A

1 Apollo 11 var den rymdfarkost som de amerikanska astronauterna reste till månen med.

2 Neil Armstrong var den första människan som satte sin fot på månens yta.

3 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Det som sägs bevisa att månlandningen var fejk är t.ex. att fotot som visar månlandningen innehåller felaktigheter som inga stjärnor, dubbla skuggor och att flaggan fladdrar trots att det var vindstilla. D

B

1 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Det var en av de största händelserna i sin tid. I stort sett alla följde med vad som hände.

2 Elevens eget svar.

Exempelsvar: För två supermakter kanske det är lite respekt i att vara först och störst.

4 Det kan inte finnas två ljuskällor på månen för att solen borde vara den enda.

C

Elevens egen text.

s.36–37 Hur skulle du göra?

A

1 Ett dilemma är en besvärlig situation, där man måste välja mellan två alternativ. Ofta är alternativen jobbiga var för sig på sitt sätt.

2 Köttbullarna tar slut för att de som ätit innan tagit för många.

3 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Du, din gyf är öppen.

B

1 Elevens eget svar.

2 Elevens eget svar.

3 Elevens eget svar.

C

Elevens egen text.

s.38–39 Vad lockar dig?

A

1 En löpsedel är ett lockande reklamblad för en tidning, som oftast sitter utanför försäljningsstället.

2 En rubrik är en överskrift, som berättar vad en text ska innehålla.

3 Elevens eget svar.

B

1 Idag är inte löpsedlar lika viktiga för att det inte är lika många som köper papperstidningar.

2 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Man skriver kanske med olika stora bokstäver för att ögat ska läsa något annat än vad det egentligen står.

3 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Orden chock, skräck och död kanske lockar någon mer att läsa texten eller tidningen.

C

Elevens egen text.

s.40–41 Våra världsreligioner

A

- 1 En världsreligion är en religion som har många utövare över hela världen.
- 2 Den religion som har flest anhängare är kristendomen.
- 3 Inom hinduismen tror man på flera olika gudar.

B

1 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Kanske ser skapelseberättelserna olika ut beroende på var i världen de har uppkommit.

2 Elevens eget svar.

Exempelsvar: En helig skrift är den skrift där vissa religioner har sina viktiga texter nedtecknade.

3 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Inom de flesta religioner förekommer riter och traditioner runt t.ex. födsel, giftermål och död.

C

Elevens egen text.

s.42–43 Jag visste redan

A

- 1 Berättaren är ett barn. Berättaren har en mamma och en katt.
- 2 Leja är en katt.
- 3 Elevens eget svar t. ex. Det är tidigt på morgonen.

B

1 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Berättaren är ett barn i skolåldern.

2 Elevens eget svar.

Exempelsvar: Signalen är en telefon. Berättare vet att ett telefonsamtal så här dags på dygnet förmodligen betyder att de får ett dåligt besked.

3 Elevens eget svar.

C

Elevens egen text.

s.44–45 Drottning Kristina

A

- 1 Kristinas föräldrar var kung Gustaf II Adolf och drottning Maria Eleonora.
- 2 När Kristina var sex år dog hennes far.
- 3 När Kristina var arton år blev hon myndig och kunde styra landet själv.

B

- 1 Kristina förbereddes för sin roll genom att hon fick en bra utbildning.
- 2 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Man ville att kungahuset skulle få arvingar, som kunde ärva kronan vidare.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Kanske tröttnade Kristina på allt och gick sin egen väg.

C

Elevens egen text.

s.46–47 Nätförbud NU!

A

- 1 Detta debattinlägg handlar om att vi överdriver vårt nätanvändande.
- 2 Elevens eget svar.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: *Wifi* kan översättas till *trådlöst nätverk* på svenska.

B

- 1 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Folk skriver debattinlägg för att säga sin mening och kanske få upp ett problem till ytan.
- 2 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Skribenten kanske är besviken över att semestern inte riktigt blev vad hen trott.
- 3 Elevens eget svar.
Exempelsvar: Hen kanske menar att vi inte umgås på samma sätt nu för tiden. Vi är mindre sociala med varandra och ägnar mer tid åt telefoner, plattor och datorer.

C

Elevens egen text.